Nieuwsbrief Schaakacademie Apeldoorn 171 – 24 april 2021

De nieuwsbrief bevat berichten over Schaakacademie Apeldoorn en divers schaaknieuws.
Redactie: Karel van Delft. Nieuwsbrieven staan op www.schaakacademieapeldoorn.nl.
Mail karel@kvdc.nl voor contact, nieuwstips alsook aan- en afmelden voor de nieuwsbrief.

Jurre en Lize spelen een Chess Karate Kid minigame.

Inhoud

- Nieuwsbrief Schaakacademie Apeldoorn 171
- Les- en trainingsaanbod Schaakacademie Apeldoorn
- Schaakweek Lenteschool van 3 - 7 mei met ouderbijeenkomsten
- Schaakacademie Apeldoorn: Twitch uitzendingen en online analyseren voor jeugdschakers
- Schoolschaaklessen Schaakacademie Apeldoorn: tips om thuis te schaken
- Chess Karate Kid minigames en jonge kinderen leren schaken
- Schaakschool Het Bolwerk: Kandidatenmatches met Giri, onderlinge partijen analyseren
- Video 44e ABKS online
- Schaakles senioren: Chessed.nl, Euwe-partij 'Meester tegen amateur', simultaan
- Chess For Educators: pijlers Variatie, Fascinatie, Participatie, wereldwijd verkrijgbaar
- Chess Teaches Life Skills: Schaakexpressie, verbeelding en creativiteit
- Lichess tips van Hidde: Niet spammen, correspondentie schaken, nieuw team aangemaakt
- Schaakstad Apeldoorn zesde in Nederlandse Jeugdclubs – Teamcompetitie
- Kandidatentoernooi: GM Anish Giri tweede op half punt achterstand
- Boekbespreking: Ik ben autastisch!
- Quote GM David Smerdon: There is logic behind the creativity
- Divers nieuws
- Training
- Kalender en sites

Nieuwsbrief Schaakacademie Apeldoorn 171

Deze gratis nieuwsbrief bevat berichten over Schaakacademie Apeldoorn, Apeldoorns en divers schaaknieuws. Veel nieuws betreft schaakeducatieve en psychologische onderwerpen. De nieuwsbrieven staan op www.schaakacademieapeldoorn.nl. Wie zich aanmeldt als abonnee (via karel@kvdc.nl) krijgt mails met een link naar de meest recente nieuwsbrief. Veel lezers leveren een bijdrage aan de nieuwsbrief. Er zijn zo'n 440 e-mail abonnees en een paar duizend contacten via social media, zoals FaceBook groepen Schaakpsychologie en Schaakacademie Apeldoorn. Ook delen clubs (Schaakstad Apeldoorn) en schakers de link naar de nieuwsbrieven op hun site en via social media.

Les- en trainingsaanbod Schaakacademie Apeldoorn - diverse activiteiten nu online

Schaakschool Het Bolwerk – nu online
Voor jeugd. Elke woensdagmiddag (behalve vakanties). Zie www.schaakacademieapeldoorn.nl/schaakschool-apeldoorn

Lessen onder schooltijd op scholen Info: www.schaakacademieapeldoorn.nl/schaaklessen-op-scholen

Schaakweek lessen en ouderbijeenkomsten
Zie www.schaakweek.nl

Naschoolse schaaklessen op basisscholen - opgeschort
Schaakleraar Karel van Delft geeft op Apeldoornse basisscholen na schooltijd cursussen van vijftien uur per half jaar.
De cursus kost 75 euro per leerling. Deelnemers krijgen het boekje 'Ik leer schaken' en app Chessmatec.
Info: www.schaakacademieapeldoorn.nl/schaaklessen-op-scholen.
= Basisschool Hertog van Gelreschool maandagmiddag 14 uur
= Basisschool Het Woudhuis maandagmiddag 15.30 uur
= Basisschool Berg en Bos school maandagmiddag 17 uur
= Basisschool Sint Victor school maandagavond 18.30 uur
= Basisschool De Zevensprong donderdagmiddag 14 uur
= Basisschool De Bouwhof + De Touwladder donderdagmiddag (locatie De Bouwhof) 16.30 uur. Tijdelijk niet.
= Basisschool De Eendracht vrijdagmiddag 15.00 uur (nieuwe serie start 8 januari 2029)

Cursussen senioren in Het Bolwerk – nu online
Lessen wekelijks woensdagmorgen.in Het Bolwerk, Ravelijn 55. De cursussen kosten per semester (14 lesweken) 75 euro, inclusief koffie, het boekje 'Ik leer schaken' en app Chessmatec. Info: www.schaakacademieapeldoorn.nl/seniorenschaak
Ook via Zoom privé trainingen voor individuen en kleine groepjes.

Masterclasses: www.schaakacademieapeldoorn.nl/masterclasses - opgeschort

Talenttraining: www.schaakacademieapeldoorn.nl/talenttraining Training individueel en groepjes, MSA, nu online

Schaaklessen voor mensen (volwassenen en jeugd) met autisme Info: www.schaken-en-autisme.nl nu online

Privétrainingen Info: www.schaakacademieapeldoorn.nl/persoonlijke-training Volwassen en jeugd, ook duo's. nu online.

Workshops en lezingen uitgesteld 't Paardje Made 'schaken en strategisch denken' en De Zeven Pionnen Epe.

Online compacte individuele cursus schaakpsychologie
Twee uur Zoom contact met psycholoog Karel van Delft. Bespreken documentatie en eigen vragen.
www.schaakacademieapeldoorn.nl/online-training-schaakpsychologie

Boeken schaakpsychologie, lezingen
Previews boeken: www.schaaktalent.nl en www.chesstalent.com

Online coaching mentale training, ouders schaaktalenten, schaakdidactiek. Privé en in groepjes. Met documentatie. Informatie op aanvraag. In Nederlands en Engels

Vakantieschaken – onder voorbehoud corona maatregelen
Twee weken in zomervakantie. Maandag t/m vrijdag van 13 – 17 uur in Het Bolwerk. Voor alle niveaus. Aanmelden per middag mogelijk. Leren schaken, partijtjes spelen, minigames, simultaan, schaken met computer, schaakvarianten, enz.

https://schaakweek.nl

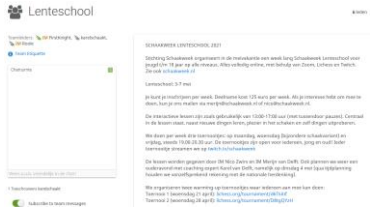

https://lichess.org/team/lenteschool

Schaakweek Lenteschool van 3 - 7 mei met ouderbijeenkomsten
door IM Merijn van Delft

Stichting Schaakweek organiseert in de meivakantie een week lang Schaakweek Lenteschool voor jeugd t/m 18 jaar op alle niveaus. Alles volledig online, met behulp van Zoom, Lichess en Twitch.
Zie ook schaakweek.nl

Lenteschool: 3-7 mei.
Je kunt je inschrijven per week. Deelname kost 125 euro per week. Als je interesse hebt om mee te doen, kun je ons mailen via merijn@schaakweek.nl of nico@schaakweek.nl.

De interactieve lessen zijn zoals gebruikelijk van 13:00-17:00 uur (met tussendoor pauzes). Centraal in de lessen staat, naast nieuwe dingen leren, plezier in het schaken en zelf dingen uitproberen.

We doen per week drie toernooitjes: op maandag, woensdag (bijzondere schaakvariant) en vrijdag, steeds 19.00-20.30 uur. De toernooitjes zijn open voor iedereen, jong en oud! Ieder toernooitje streamen we op twitch.tv/schaakweek

De lessen worden gegeven door IM Nico Zwirs en IM Merijn van Delft.
Ook is er weer een ouderavond met coaching expert Karel van Delft dinsdag 4 mei. Van 18:45-19:45 uur in het Nederlands en van 20:15-21:15 in het Engels. Dit in verband met de nationale herdenking.

We organiseren twee warming-up toernooitjes waar iedereen aan mee kan doen:
Toernooi 1 (woensdag 21 april): lichess.org/tournament/d6Tkitif
Toernooi 2 (woensdag 28 april): lichess.org/tournament/D8tgQYzH

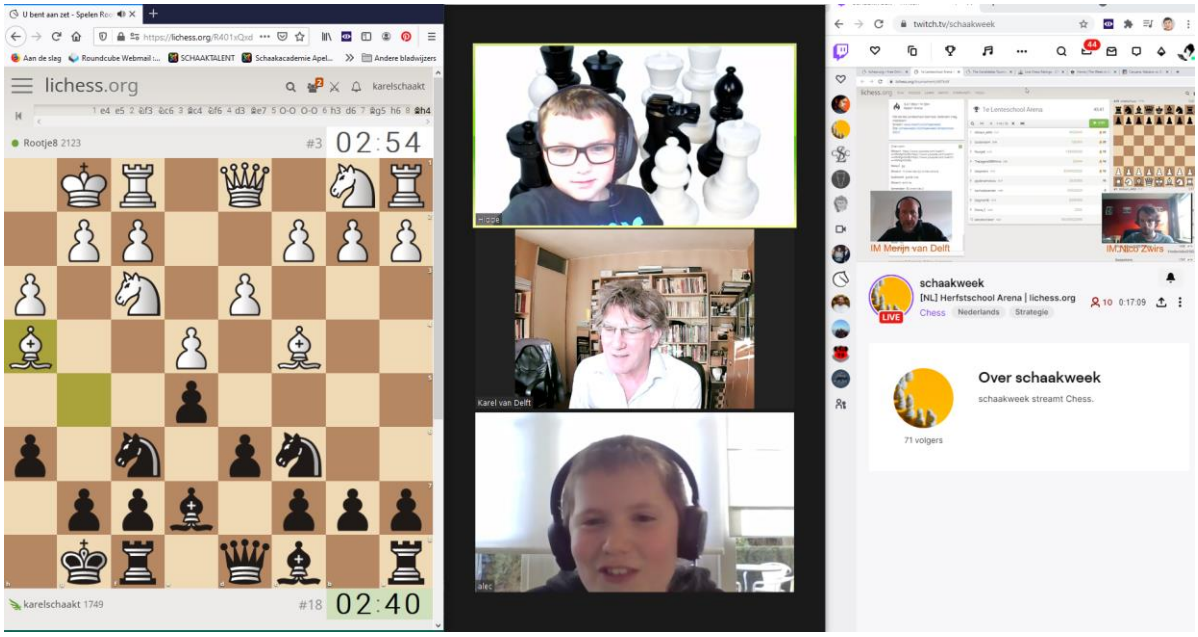

Warming-up toernooitje Lenteschool Schaakweek 21 april. Spelen, Zoomen, Twitch IM's Merijn van Delft en Nico Zwirs.

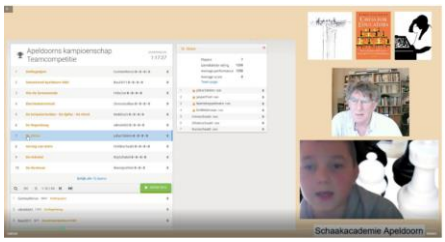

Schaakacademie Apeldoorn: Twitch uitzendingen en online analyseren voor jeugdschakers
Schaakacademie Apeldoorn verzorgt vanaf mei wekelijks gratis uitzendingen via het Twitch-kanaal https://www.twitch.tv/schaakacademieapeldoorn.
In de uitzendingen zijn lessen, quizen, gasten, toernooitjes en simultaans via Lichess.org en meer.
De uitzendingen zijn op donderdagavond van 18.15 tot 19.00 uur.
Hidde Weller en Karel van Delft presenteren de uitzendingen.
Alle jeugdschakers en andere geïnteresseerden zijn welkom bij uitzendingen en activiteiten. Je kunt meepraten via de chat, ideeën mailen naar karel@kvdc.nl en partijen mailen om te bespreken.
Nadere informatie volgt. Tot mei zijn er proefuitzendingen. Als je volger wordt op Twitch krijg je daar meldingen van. Zie ook www.schaakacademieapeldoorn.nl/streamen

Schoolschaaklessen Schaakacademie Apeldoorn: tips om thuis te schaken
Karel van Delft van Schaakacademie Apeldoorn geeft in Apeldoorn na schooltijd les op basisscholen.
De lessen bestaan uit:
Rondvraag, Tactiek (ChessMatec), Partijbespreking (via Lichess of op bord), Onderling partijen, Varia.
De lesseries op zeven scholen zijn nog niet mogelijk vanwege coronamaatregelen.
Mogelijkheden om zelf thuis te schaken: www.schaakacademieapeldoorn.nl/zelf-leren-schaken
Bijvoorbeeld gratis download boekje 'Ik leer schaken' en link naar film 'Lang leve de koningin'.

Als je vragen hebt, kun je altijd een mailtje naar Karel van Delft sturen: karel@kvdc.nl
Schoolleerlingen kunnen woensdagmiddag meedoen met online les van schaakschool Het Bolwerk.

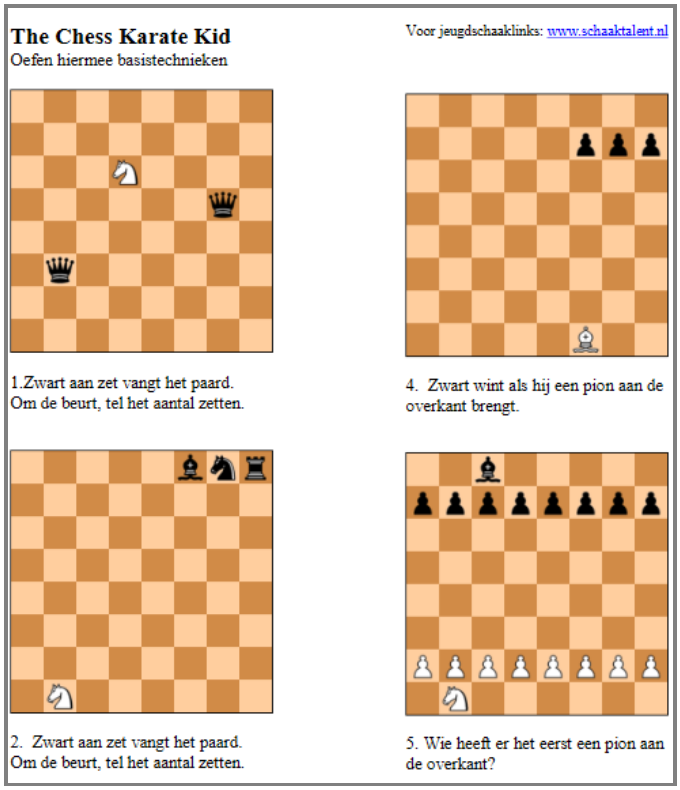

www.schaakacademieapeldoorn.nl/zelf-leren-schaken
www.schaaktalent.nl/index.php/databank-schaaktraining/40-chess-karate-kid

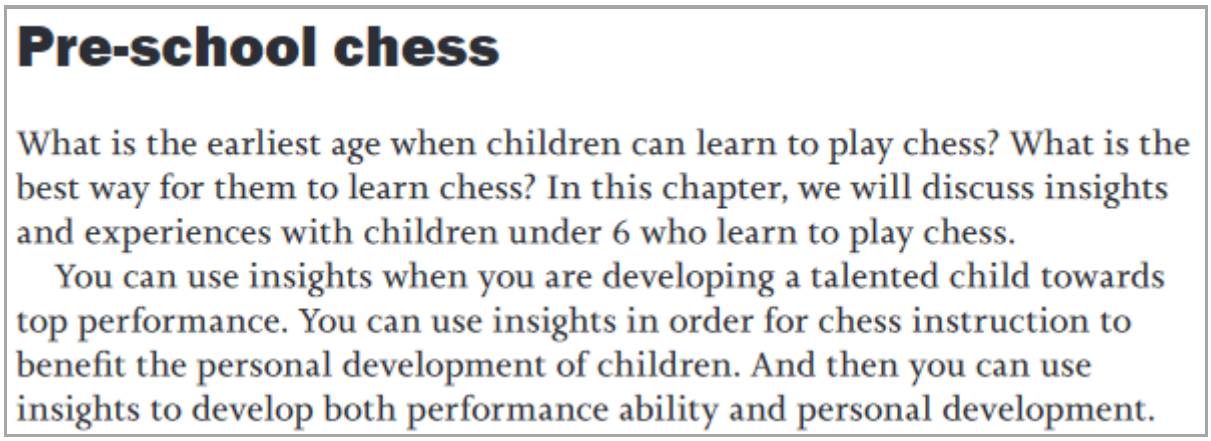

Pre-school chess

What is the earliest age when children can learn to play chess? What is the best way for them to learn chess? In this chapter, we will discuss insights and experiences with children under 6 who learn to play chess.

You can use insights when you are developing a talented child towards top performance. You can use insights in order for chess instruction to benefit the personal development of children. And then you can use insights to develop both performance ability and personal development.

Chapter 3 Chess For Educators https://www.newinchess.com/chess-for-educators
Sample pages: https://www.newinchess.com/media/wysiwyg/product_pdf/9121.pdf

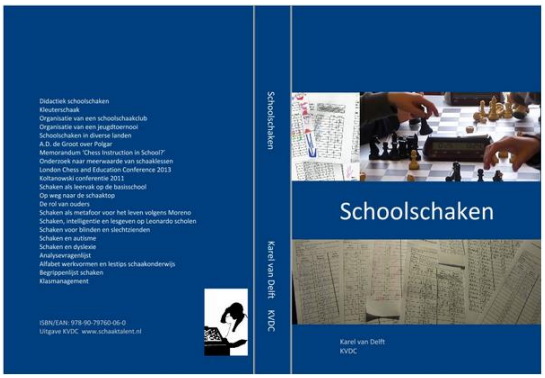

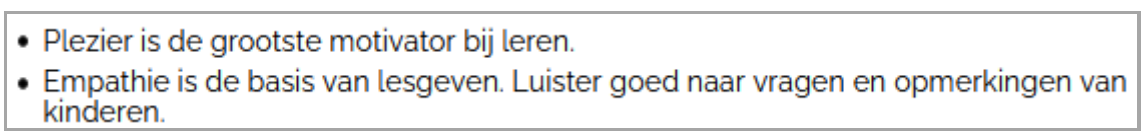

- Plezier is de grootste motivator bij leren.
- Empathie is de basis van lesgeven. Luister goed naar vragen en opmerkingen van kinderen.

Hoofdstuk 1 boek Schoolschaken https://maxeuwe.nl/didactiek-schoolschaken
Boek Schoolschaken www.schaaktalent.nl/index.php/boek-schoolschaken

Jurre en Lize. Een pion gaat recht naar voren en slaat schuin. Wie komt het eerst aan de overkant?

Chess Karate Kid minigames en jonge kinderen leren schaken

Minigames zijn schaakspelletjes met een paar stukken. Ook kun je op kleinere bordjes spelen.
Na een minuut uitleg kun je al actief schaken en plezier hebben.
De naam Chess Karate Kid komt van de film 'The Karate Kid'. Een jongen leert basale bewegingen en integreert die later. De Chess Karate Kid minigames kun je downloaden via:
www.schaaktalent.nl/index.php/databank-schaaktraining/40-chess-karate-kid
Schaken hoef je niet op te dringen. Zet een bord met een paar stukken in de huiskamer neer en kinderen willen weten wat dat is en zelf spelen.
Als je zelf niet kunt schaken, kun je dat snel leren. Bijvoorbeeld door gratis het boekje 'Ik leer schaken' te downloaden via www.schaakacademieapeldoorn.nl/zelf-leren-schaken
Wil je meer over schaakdidactiek weten, dan staan bij de illustraties links. Het hoofdstuk Pre-school chess van Chess For Educators is gratis te downloaden op de site van New In Chess. Je kunt het maar zo fout doen als goedbedoelende oma, opa of ouder. Niets is zo praktisch als een goede theorie.
Zie filmpjes en tekst over professor Erik Scherder: schaken is goed voor het kinderbrein.

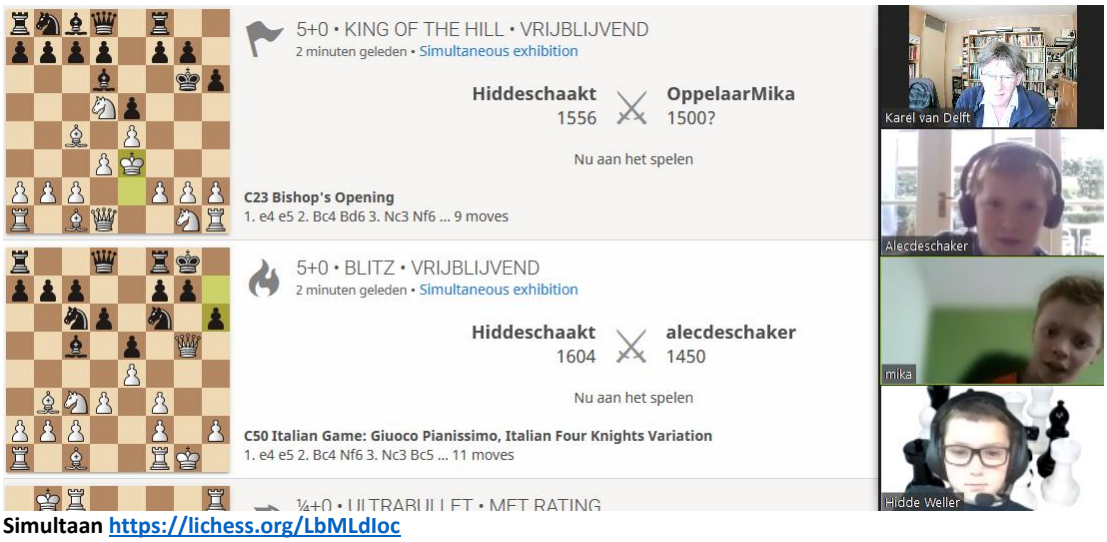

Simultaan https://lichess.org/LbMLdIoc

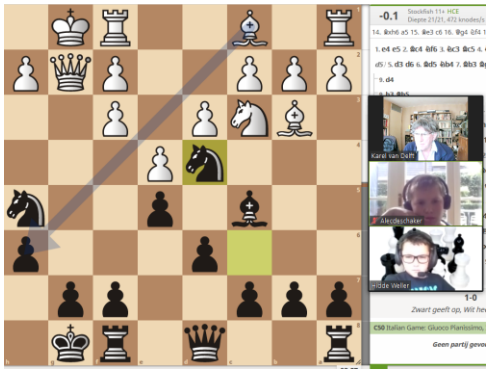

Analyse onderlinge partij.

Kandidatenmatches MVL-Giri via Lichess.

Partij Giri volgen. Snappen we de zetten? Wat zouden we zelf doen? Koningsdaghoed van Silvan: leuk en stoer!
In Lichess kun je met diverse soorten stukken spelen.

Schaakschool Het Bolwerk: Kandidatenmatches met Giri, onderlinge partijen analyseren

De schaakschool is elke week van 13.30 tot 17.15 uur. De jongere kinderen komen wat eerder, de oudere wat later. Groepjes lopen in elkaar over. Lessen zijn workshopachtig.
Er zijn ook individuele lessen. Op dit moment zijn de meeste lessen online via Zoom.
Meer informatie over de schaakschool: www.schaakacademieapeldoorn.nl/schaakschool-apeldoorn
Als je vragen hebt, kun je mailen met Karel van Delft, karel@kvdc.nl
Groepjes B en C zijn online, A uitgesteld tot nader bericht.

Groep B lesverslag 21 april

- Rondvraag: Mika verkeersexamen gehaald
- Chessmatec
- Kandidatenmatches partijen bekeken
- Partijen via Lichess spelen + analyse
- Aandacht voor Schaakweek.nl
- Minisimultaan Hidde tegen verschillende schaakvarianten

Groep C lesverslag 21 april

- Onderlinge partijen via Lichess en analyse
- Live Kandidatenmatches MVL - Giri
- Tutor 3 tactiek vijf opgaven
- Nieuwsbrief stellingen maken van training
- Schaakweek.nl info
- Bill Wall Traps 129, 130
- Weinstein Kombinaties in de opening t/m pag 11

Video 44e ABKS online

De video van Chris Doornekamp over het 44e ABKS staat nu online:
https://www.youtube.com/watch?v=KFkbYBx-jVU
Verslag van het ABK kan je lezen op www.schoolschakenapeldoorn.nl
Het Apeldoorns Stadsblad besteedt ook aandacht aan het ABKS: Apeldoorns Stadsblad

Zwart aan zet.

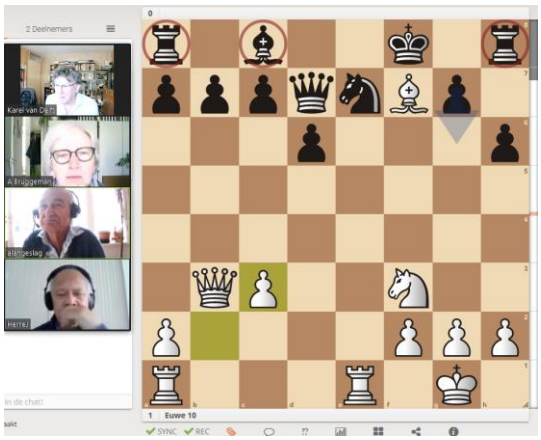

Wit heeft veel activiteit voor geofferde pion.

Via …Pd4 kan zwart witte pionstructuur bij de koning aantasten.

Er is ruimte voor enkele extra deelnemers in de online lesgroep voor senioren op woensdagmorgen.

Schaakles senioren: Chessed.nl, Euwe-partij 'Meester tegen amateur', simultaan
Informatie over schaaklessen voor senioren: www.schaakacademieapeldoorn.nl/seniorenschaak
De lessen zijn momenteel online.
Naast groepslessen zijn ook privélessen via Zoom mogelijk.

Lesverslag 13 van 11e serie 21 april 2021 online

- Kandidaten matches: Chess24.com en verslagen Twitch.tv/schaakbond
- Trainingsmateriaal via www.chessed.nl
- Chess Movies: partij 62
- Partij Euwe 10
- Simultaan en analyse

Schaken als hersengymnastiek voor ouderen: use it or lose it

NY BOG FOR SKOLESKAKUNDERVISERE

Den hollandske psykolog og journalist Karel Van Delfts nye bog *Chess For Educators: How to Organize and Promote a Meaningful Chess Teaching Program* er nu tilgængelig i skakshoppen.

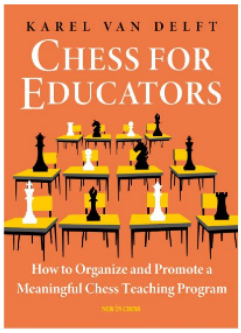

Som titlen antyder er bogen skrevet som en vejledning til lærere og pædagoger, og er derfor oplagt til skoleskakunderviseren. Det er ikke en traditionel skakbog med en masse træk og diagrammer, men derimod en guide til hvordan man lærer en masse om og af skakspillet. Van Delft giver gode råd om hvordan man lancerer et skoleskaktilbud, og hvordan man rent didaktisk støtter elevernes udvikling af kritisk tankegang.

SAMARBEJDE MED DANSK SKOLESKAK

Karel er ligesom Dansk Skoleskak fortaler for at børn lærer bedst gennem leg (playful learning). Karel arbejder med tre dogmer for hans undervisningsmetoder, de skal være: varierede, inkluderende og fascinerende.

Med afsæt i de tre principper har han skabt undervisningsrammer hvor elever oplever social, emotionel og kognitiv udvikling. Hans metoder har været en inspirationskilde for Dansk Skoleskak, og han har fungeret som rådgiver på to af Dansk Skoleskaks indsatser: SFA (Skoleskak For Alle) og HPS (Hjernen På Skemaet).

OM FORFATTEREN

Karel Van Delft er en vigtig international aktør når det kommer til emner som læring og pædagogik i skakverdenen. I Holland leder han et skakakademi der underviser skak på skoler landet over. Han har undervist skak til børn og unge i 30 år, heriblandt børn med særlige vilkår, og skrevet adskillige bøger om skak og læring.

Dansk Skoleskak: https://skoleskak.dk/chessforeducators Goed leesbaar via Googletranslator

CHESS & BRIDGE
Chess and Bridge Shop
@chessandbridge · Games/speelgoed
Winkel bekijken

Verkrijgbaar https://www.facebook.com/chessandbridge/posts/10159606952429881

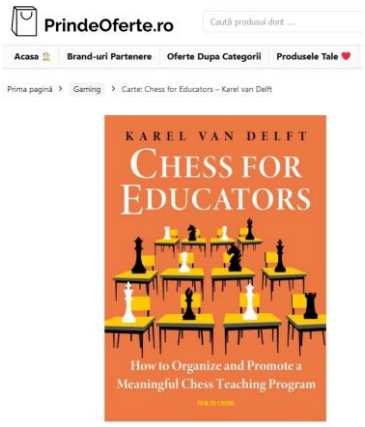

https://www.schachversand-ullrich.de/literatur/lehrbuecher/fuer-fortgeschrittene/in-englischer-sprache/3913/van-delft-chess-for-educators
https://www.prindeoferte.ro/produs/carte-chess-for-educators-karel-van-delft

Chess For Educators: pijlers Variatie, Fascinatie, Participatie, wereldwijd verkrijgbaar
Recensies zijn welkom. Die publiceren we en dat draagt bij tot discussies over hoe schaakeducatie verbeterd en uitgebreid kan worden.

Er is nationaal en internationaal veel aandacht voor het boek Chess For Educators. Zie Google. Het boek is te koop bij uitgever New In Chess en schaakboekhandels in veel landen.
Het boek 'Schoolschaken' is verkrijgbaar via Karel van Delft. De Engelstalige uitgave is uitgebreider: meer special needs groepen, kwalitatief onderzoek, items in het Alfabet en een uitgebreide intro.

Informatie over Chess For Educators, sample pages en reviews: www.chesstalent.com

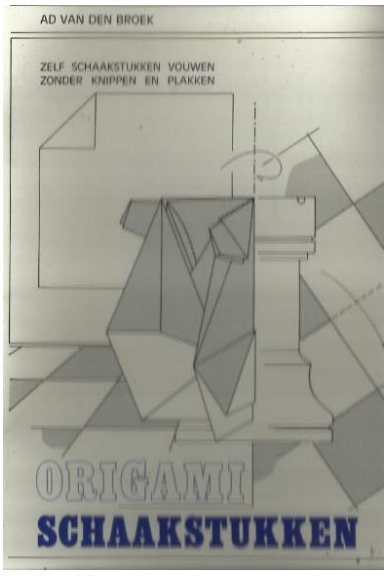

https://www.youtube.com/watch?v=yx2zsEacVC8

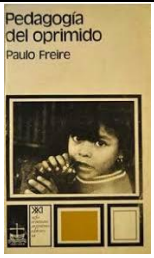

Pedagogiek van de onderdrukten
Quote Paolo Freire: Pedagogy should treat the learner als co-creator of knowledge.
https://en.wikipedia.org/wiki/Pedagogy_of_the_Oppressed

Chess Teaches Life Skills: Schaakexpressie, verbeelding en creativiteit
Hoe kun je schaken combineren met andere activiteiten die je verbeeldingskracht en creativiteit kunnen stimuleren?
Steeds weer gaat het over de combinatie van een skill of competentie, didactische werkvorm, rol van een leraar en schaak-iets (stelling of idee).
Soms maak je zelf iets nieuws. Soms kun je genieten en leren van wat anderen hebben bedacht. En dat stimuleert wellicht ook weer tot maken van nieuwe dingen. Creativiteit is mogelijkheden verbeelden en dingen op een nieuwe manier combineren.

Boekje Origami schaakstukken
http://www.schaaktalent.nl/index.php/databank-schaaktraining/202-origami-schaakstukken
Schaakexpressie: Hoe pak je het aan?
http://www.schaakacademieapeldoorn.nl/databank/20-schaakexpressie-hoe-pak-je-het-aan
Chess Expression:
http://www.schaakacademieapeldoorn.nl/documenten/PDF%20Karel%20van%20Delft%20London%202016%20Chess%20%20Expression.pdf
Zie First Rank 49 Nederlandse editie.
https://mailchi.mp/d5b61f42fb4c/schaken-en-schizofrenie?e=0d43817265

Wat heeft schaken je gebracht?
Zie ook nieuwsbrief 170. Reacties blijven welkom.
Martijn Suijkerbuijk:
- Ik heb door schaken geleerd dat geduld bewaren lonend is, iets wat voor mij niet een vanzelfsprekende vaardigheid is.
- Dankzij schaken staat mijn brein weer "aan", waar ik normaal dingen op automatische piloot doe. Dat is zowel uitdagend als inspirerend.

Project Chess Teaches Life Skills
Levensvaardigheden ontwikkelen en pleidooi voor schoolvak breinkunde met schaken
Schaken is een metafoor voor het leven. Schaken kan bijdragen aan de ontwikkeling van mensen.
Je kunt schaken gebruiken om zelfkennis, productiever denken en levensvaardigheden te leren.
Op vier terreinen: sociaal, emotioneel, cognitief en metacognitief (denken over jezelf).
Twee routes om om die ‘transfer’ (overdracht) tot stand te brengen:
- Directe transfer: Concrete vaardigheden en competenties, die zowel in schaken en leven van belang zijn. Bijvoorbeeld: causaal denken, doorzettingsvermogen en concentratie.
- Indirecte transfers: Growth mindset ontwikkelen (versus fixed mindset) ofwel metacognitie (denken over denken). Je gebruikt hierbij vergelijkingen tussen het schaakbord en het leven.
Bijvoorbeeld denkwijzen als kritische zelfreflectie en eerst falsificeren in plaats van verifiëren.
Vaardigheden, competenties en een growthmindset ontwikkel je via kennis, inzicht en opbouwen van routines.
Belangrijke aspecten bij het toepassen in het onderwijs zijn goede didactische methoden, doordacht trainingsmateriaal en gekwalificeerde leerkrachten.
Schaakacademie Apeldoorn werkt met diverse mensen en organisaties aan een project Chess Teaches Life Skills. Onder andere met Dansk Skoleskak en prof. Barry Hymer.
Dat leidt onder meer tot een databank van schaakstellingen en oefeningen die gebruikt kunnen worden om skills en competenties te ontwikkelen via verschillende didactische werkvormen.
Schaakacademie Apeldoorn bepleit invoeren van het vak ‘breinkunde’ op scholen. Google leert dat daar meer pleitbezorgers voor zijn (Jolles, Scherder, Swaab). Schaken kan daar een belangrijke rol in vervullen.
‘Een gezonde geest in een gezond lichaam.’ Wel gymnastiek op scholen en geen breinkunde?
Wekelijks staat in deze nieuwsbrief informatie over dit project ‘Chess Teaches Life Skills’. De term is in het Engels vanwege internationale samenwerking. Iedereen is welkom om mee te denken.

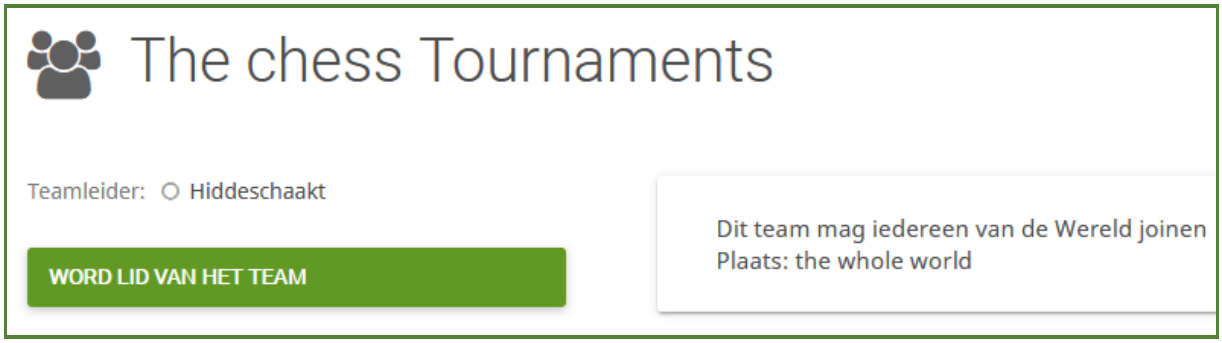

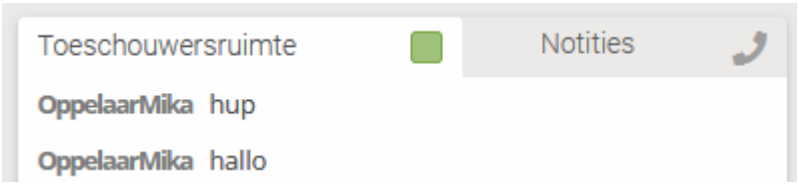

Via groene knopje kun je chat uitzetten.

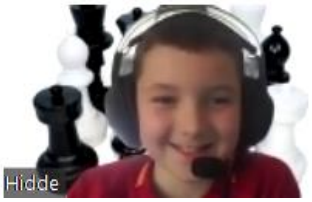

Lichess tips van Hidde: Niet spammen, correspondentieschaken, nieuw team
= Als je spamt kan Lichess je account verwijderen.
= Je kunt correspondentieschaken. Gaat ook met rating. Ik heb zelf twee keer van 1500 gewonnen.
= Je kunt de chat uitzetten via het groene knopje naast Toeschouwersruimte.
= Ik heb een team aangemaakt, dit team mag iedereen van de wereld joinen:
https://lichess.org/team/the-chess-tournaments
= Met Karel ga ik Lichess partijen van dit team bespreken via Twitch-uitzendingen op
www.twitch.tv/schaakacademieapeldoorn

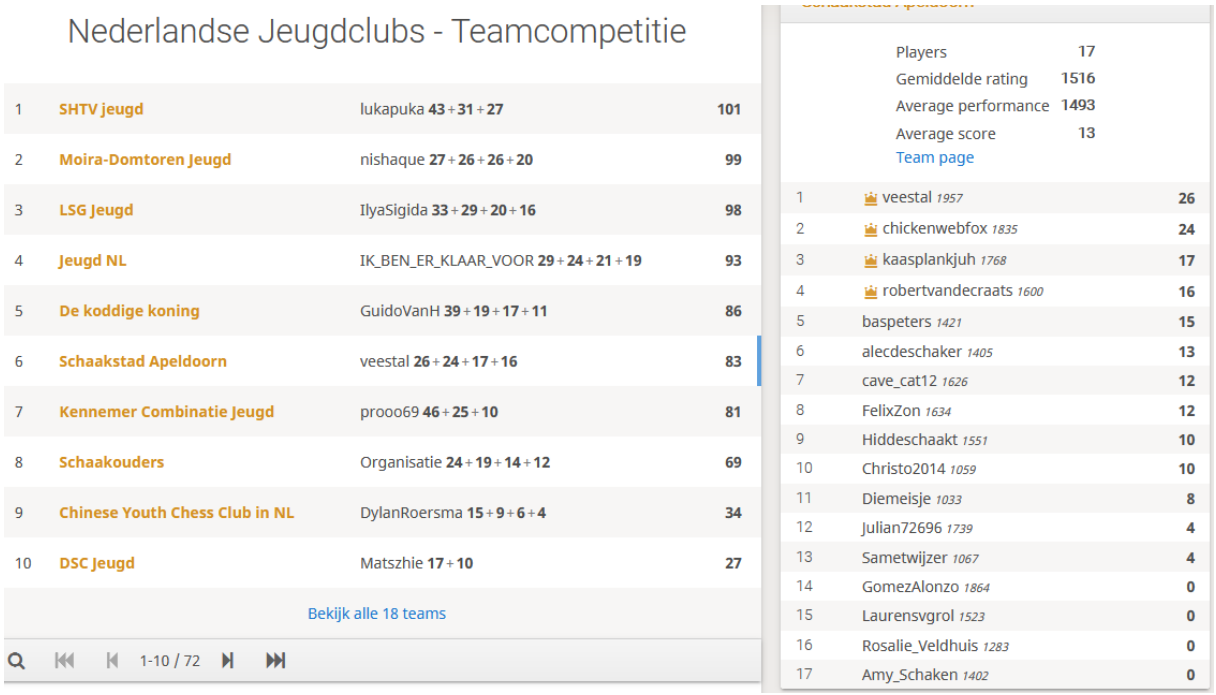

Schaakstad Apeldoorn zesde in Nederlandse Jeugdclubs – Teamcompetitie
Partijen en uitslagen van 24 april: https://lichess.org/tournament/nwfIArI2

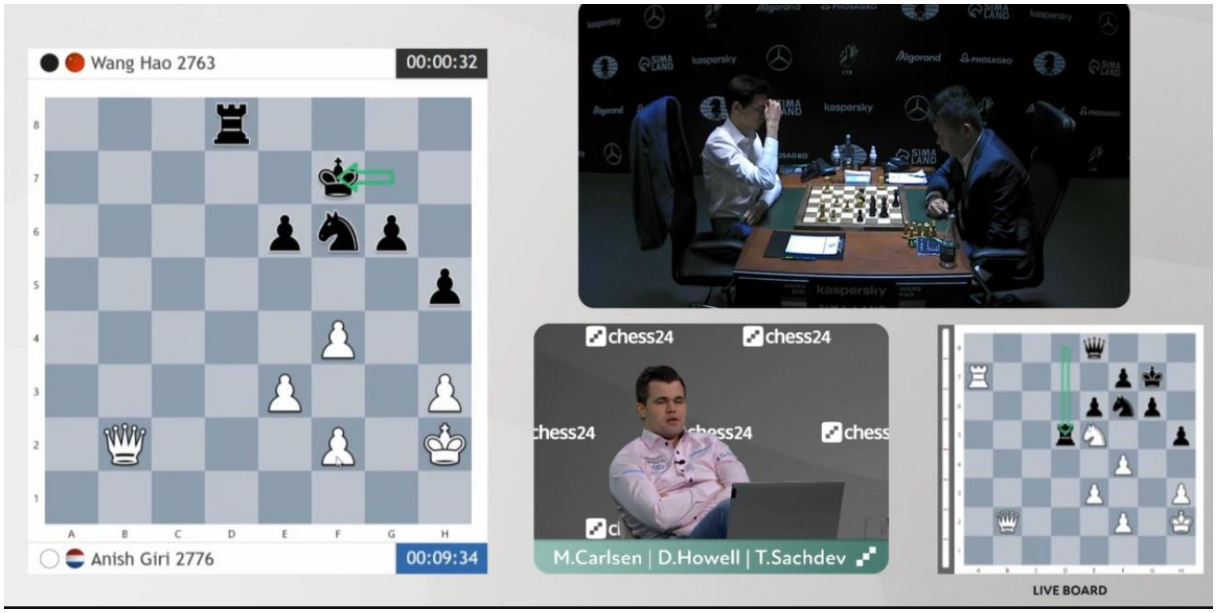

Commentaar van GM Magnus Carlsen op www.chess.24 en www.twitch.tv/chess24

Commentaar van IM Stefan Kuipers bij winstpartij van GM Anish Giri op GM Ding Liren.
Partijbespreking via www.twitch.tv/schaakbond en later terug te zien op www.schaken.nl

https://chess24.com/en/watch/live-tournaments/fide-candidates-2020/12/1/1 commentaar Polgar, Ganguly en Sachdev

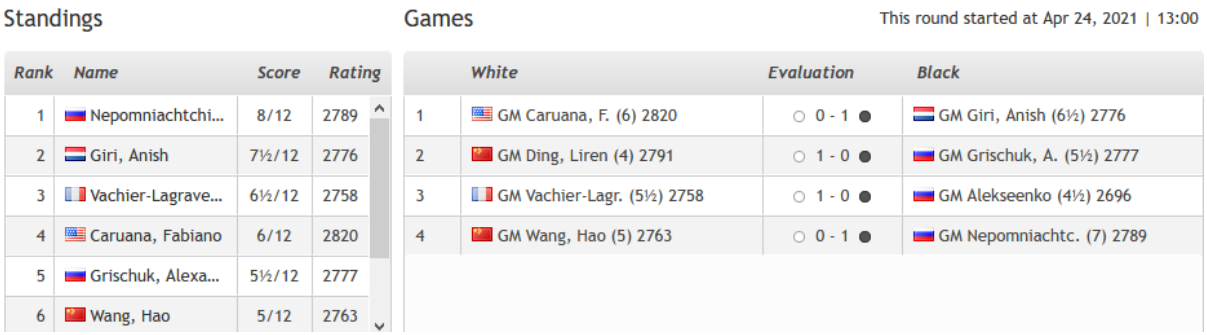

Kandidatentoernooi: GM Anish Giri tweede op half punt achterstand

Met twee ronden staat GM Anish Giri op een half punt achterstand in het Kandidatentoernooi. De toernooiwinnaar mag GM Magnus Carlsen uitdagen om de wereldtitel.
Verslag ronde 12 van Richard Vedder:
https://www.schaaksite.nl/2021/04/24/kandidatentoernooi-ronde-12-giri-briljant-maar-blijft-op-achterstand
De overige speeldagen zin 26 en 27 april. De partijen beginnen om 13 uur (Nederlandse tijd).

Schaakbond KNSB besteedt uitgebreid aandacht aan het toernooi via Twitch uitzendingen van IM Stefan Kuipers via www.twitch.tv/schaakbond. En Zie voor meer KNSB informatie.
Video's Chess24 over speelronden inclusief persconferenties:
https://www.youtube.com/results?search_query=chess24
Video's Anish Giri: https://www.youtube.com/c/AnishGiriOfficial/videos en site https://anishgiri.nl
Zie verder:
https://en.candidates-2020.com
www.fide.com
www.schaaksite.nl
https://en.candidates-2020.com/about
www.chess.com/article/view/how-to-watch-the-fide-candidates-chess-tournament

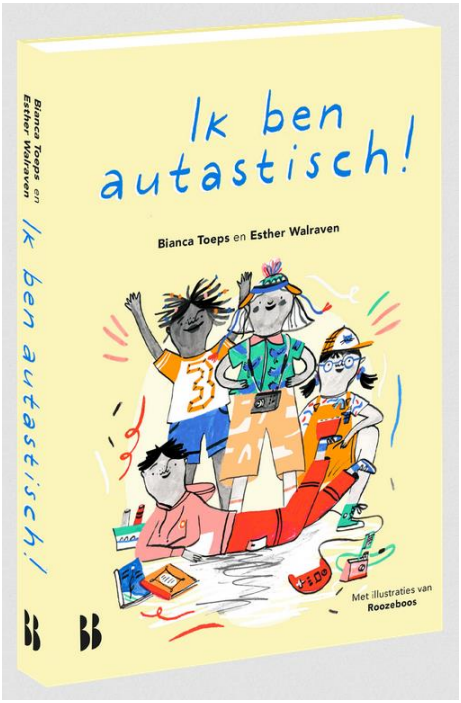

Boekbespreking Ik ben autastisch!
door Karel van Delft

Autisten zijn vaak erg goed in iets waar ze gespecialiseerd in zijn. Ze zijn ‘autastisch’!
Sommige mensen spreken omzichtig over ‘mensen met autisme’. Waarom zou je dat doen? Je noemt iemand die een huis schildert toch ook gewoon een schilder? Het schiet meer op als je zegt wat er aan de hand is. Dan kunnen autisten zichzelf beter begrijpen en daar mee om leren gaan. En andere mensen kunnen daar rekening mee houden.

Dat zeggen Bianca Toeps en Esther Walraven. Zij zijn de auteurs van het boekje ‘Ik ben autastisch!’.
Het boek is voor kinderen vanaf acht jaar, maar ook volwassenen kunnen er veel van leren.
Het boek is de kindereditie van het boek ‘Maar je ziet er helemaal niet autistisch uit’, waarmee Toeps in 2019 debuteerde.

Bianca Toeps is autist en heeft altijd een petje op. Dat doet ze om teveel lichtprikkels te voorkomen. Ze is freelance fotograaf en websitemaker. Esther Walraven is gezondheidswetenschapper, universitair docent gezondheidspsychologie en auteur van weetjesboekje voor kinderen. Roozeboos heeft de talrijke tekeningen gemaakt.
Het boek is een uitgave van Blossom Books. Zie www.blossombooks.nl en https://ikbenautastisch.nl.
ISBN: 978 94 6349 207 2, prijs 18, 99 euro, 193 bladzijden. Voorbeeldpagina's Ik ben autastisch!
Het lettertype van het boek is lekker groot en het verhaal is vlot en helder geschreven. Er staan bijna geen lange en dus moeilijke zinnen in.

In het boek komen vier kinderen aan het woord. De jonge Bianca en haar vrienden Daan, Sam en Robin. Ze vertellen over hun autisme. Daarbij delen ze allerlei voorbeelden uit hun leven. Ook geven ze heel veel praktische tips voor autisten en mensen in hun omgeving. Wat is er lastig aan autisme? En wat juist leuk? En hoe kun je moeilijke dingen makkelijker maken?

‘Hoi, ik ben Bianca en ik ben een alien. Of eh... nou ja, niet echt natuurlijk. Maar ik voel me wel vaak een alien.’ Met autisme begrijp je inwoners van deze voor jou onbekende planeet niet altijd. Wat bedoelen ze eigenlijk? Hoe moet jij reageren? Je hersenen werken op volle toeren, maar het valt niet altijd mee.
Autisme heeft ook voordelen: je kunt je vaak goed focussen en je ziet veel details. Ook kun je vaak veel onthouden. Lekker makkelijk bij proefwerken op school!

Feestjes zijn weer minder. Veel te druk! Als autist komen er heel veel prikkels via je zintuigen binnen en die moeten je hersens allemaal verwerken. Daar kun je heel moe en gespannen van raken.
Het verschilt wel van persoon. Geen autist is hetzelfde. Jongens worden vaker boos als ze overprikkeld zijn, meisjes vaak stiller. Daarom wordt bij meisjes minder vastgesteld dat ze autistisch zijn. Dat is jammer, want als je weet wat je hebt, kun je daar beter mee omgaan. En je omgeving ook.
Veranderingen zorgen voor veel prikkels, daarom zijn structuur en voorspelbare gebeurtenissen juist prettig. Veel gebeurtenissen kun je trouwens voorspelbaar maken!
Autisten nemen uitspraken vaak letterlijk. Het zou handig zijn als de juf op school dat ook snapt.
Als je autist bent, duurt het vaak wat langer voordat je informatie verwerkt. Je hersens werken gewoon wat trager. Dat wil niet zeggen dat je dom bent. Het is gewoon lastig om je te concentreren in een drukke klas met 30 kinderen. Als je nou gewoon even een koptelefoon op mag of zelf kan kiezen wanneer je een time-out kan nemen door even in een rustige plek te zitten. Of zelf je planning mag maken. Misschien ook zou een juf of meester eerst eens aan een autistisch kind kunnen vragen waarom hij iets doet of juist niet doet. Dat is veel handiger dan gelijk boos worden. Misschien heeft een kind iets gewoon verkeerd begrepen. Of heeft de juf of meester het verkeerd uitgelegd. Ligt iets nou aan een kind of aan een leerkracht?

Andere mensen kunnen je leven makkelijker maken als ze gewoon helder zeggen wat ze bedoelen. Bijvoorbeeld niet drie vragen in één zin stellen.
Als een autist iemand niet aankijkt, is dat niet onbeleefd. Dan is een autist zich gewoon aan het concentreren. Oogcontact leidt af. Wat dat betreft kun je beter in Japan zijn, daar is niet aankijken veel gewoner.
Sociaal gedoe is ook vaak lastig. Mensen willen vaak 'sociaal wenselijke antwoorden' horen. Hoe vind je mijn nieuwe schoenen? Dan moet je echt niet zeggen dat je ze lelijk vindt.
Veel autisten maken 'stims'. Dat zijn herhalende bewegingen. Daar worden ze rustiger van als hun hoofd te druk is. Stimming komt uit het Engels. Het betekent 'zelfstimulerend gedrag'.

Veel schakers doen ook aan stimming. Kijk maar naar toernooien als mensen zich concentreren en dan met hun benen wiebelen. Zulke spanningsregulatie is eigenlijk best slim!

Veel autisten hebben een hobby of aandachtsgebied waar ze heel goed in zijn. En gelukkig. Misschien is dat wel omdat ze daardoor controle krijgen over de vaak chaotische en onvoorspelbare wereld.
Marc Evers is paralympisch kampioen zwemmen. Je kan best veel bereiken met een verstandelijke handicap en autisme. Hij zegt: 'Ga altijd uit van wat je wel kan!'
Autisme heeft overigens niets IQ te maken.
Autisten vinden het moeilijk om met onvoorspelbaarheid om te gaan. Daarom denken ze graag vooruit. Dat is voor niet-autistische mensen ook heel handig.

Een leerzaam boek. Om over na te denken en tips aan te ontlenen.
Maar niet iedere autist is het zelfde. En soms zijn de omstandigheden verschillend.
Bianca zegt: 'Ook kun je vaak veel onthouden. Lekker makkelijk bij proefwerken op school!'
Een brugklasleerlinge met autisme ervaart dat anders. 'Als ik op school kom ben ik het vaak weer kwijt.' Misschien is niet ieders geheugen even sterk. Misschien is het faalangst die de boventoon voert? Of perfectionisme? Het meisje zegt: 'Ik kan me niet concentreren in een drukke klas.' Aha, een leerpuntje voor de leerkracht!
Het lijkt handig om als ouder of begeleider lijstjes te maken met aandachtspunten. Die kun je gebruiken om te evalueren hoe je zelf met situaties omgaat en iemand met autisme kan helpen. Bijvoorbeeld bij het beïnvloeden van emoties. Zoals: 1. Time-out geven, 2. Rustige omgeving creëren (weinig prikkels), 3. Aansluiten op interesses, 4. 'Ik zie dat jij' (zaken benoemen), 5. Vragen stellen: twee opties via gesloten vragen (open vragen vooral op initiatief van het kind), 6. Succeservaringen laten opdoen, 7. Tom Poes verzin een list.

Een jong volwassene met autisme zegt dat het belangrijk is er geen doekjes om te winden. Noem een autist gewoon een autist.

‘Autisme wordt steeds gewoner. Ik ga er niet zo onder gebukt. Maar dat kan voor andere mensen anders zijn. Ik wil gewoon dingen die andere mensen ook willen. Mijn sociale vaardigheden werken misschien anders. Het scheelt dat ik een overzichtelijke werkomgeving heb en gewaardeerd wordt.’ Hij schaakt. ‘Ergens goed in zijn geeft meer zelfvertrouwen en je krijgt makkelijker sociale contacten. Van schaken word je ook nog eens slimmer.’

Recent verschenen artikelen:
NRC Zeven nieuwe inzichten over autisme
Nu.nl Ook mensen met autisme hebben behoefte aan sociaal contact

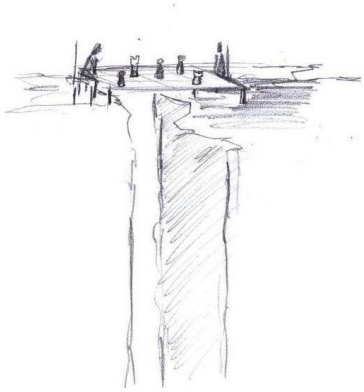

Tekening Trix Meurs

Zie ook www.schaken-en-autisme.nl
met onder andere:
Video interview schaakleraar Caspar Hermeling over zijn autisme
Compact artikel schaken en autisme
Presentatie en schaaklesadviezen (via klik op poster)

Stel je hebt autisme of bent doof. Dan gaat informatieverwerking vaak langzamer. Op school kun je gepest worden omdat je dingen niet gelijk door hebt. Je denkt dan dat je dom bent en waarom zou je dan je best nog doen (fixed mindset). Maar als andere mensen je stimuleren en je succeservaringen opdoet, kun je een positief zelfbeeld en zelfvertrouwen ontwikkelen (growth mindset). Je pakt dan jezelf en dingen in het leven constructief aan. Schaken is daar een prima hulpmiddel voor.

Quote GM David Smerdon: There is logic behind the creativity
Boek ‘The Complete Chess Swindler’ (pagina 184).
Een computer heeft geen last van de cognitieve bias dat een aanval naar voren gaat. Het monster kijkt eerst naar het probleem en leidt daar een oplossing uit af. Is voor mensen ook nuttig. Eerst vragen stellen en daar antwoorden uit afleiden. De natuurkundige Newton zei al: ‘Een goede vraag is het halve antwoord’. Euwe schreef een boek onder de titel ‘Oordeel en Plan’.
Gameviewer AlphaZero - Stockfish 2017 (10)
Partijbespreking GM Daniel King

Divers nieuws

- New In Chess Classic
- KNSB op Instagram
- FIDE enters a long term partnership with Chessable and Chess24
- Mister Chess presenteert KNSB verenigingsprijs en kandidatentoernooi
- GC Zondag Teamcompetitie indeling voor zondag 25 april

Wat gaat Pragg doen?

New In Chess Classic

Vanaf 24 april negen dagen.
https://chess24.com/en/read/news/carlsen-karjakin-as-new-in-chess-classic-starts-saturday
https://chess24.com/en/watch/live-tournaments/meltwater-champions-chess-tour-new-in-chess-classic-2021-prelims/2/1/1

Instagram

KNSB op Instagram

https://www.instagram.com/knsb_schaken

FIDE enters a long term partnership with Chessable and Chess24
https://fide.com/news/1031

Mister Chess presenteert KNSB verenigingsprijs en kandidatentoernooi
Zondag 25 april 17 uur. Je kunt later ook terug kijken.
www.hansbohm.com
Hans Böhm YouTube kanaal https://www.youtube.com/c/HansBohm64/videos

GC zondag Teamcompetitie

GC Zondag Teamcompetitie indeling voor zondag 25 april
Indeling voor zondag 25 april:

GC: lichess.org/tournament/Bh7NtLd8
1e: lichess.org/tournament/J93NJDVy
2e: lichess.org/tournament/smT9i0ZQ
3e: lichess.org/tournament/8M2CnCU7

Training

- GM Ivan Sokolov champions academy
- Schaakschool IM Mat Bobula
- Opening Encyclopedia 2021
- Boek Karel van Delft - Chess For Educators
- DVD IM Merijn van Delft - Practical chess strategy: The Bishop
- Boek Mastering Positional Sacrifices IM Merijn van Delft
- Schaaklessen Karel van Delft voor jongeren met autisme
- Trainingsaanbod IM Stefan Kuipers
- Trainingsaanbod IM Nico Zwirs
- Trainingsaanbod Dries Wedda
- Ebook Schaaktalent ontwikkelen
- Ebook Developing Chess Talent
- Boek Schoolschaken als ebook verkrijgbaar
- Gratis download boekje 'Ik leer schaken'

GM Ivan Sokolov champions academy
https://sokolovchampionsacademy.com

Mat Bobula's
CHESS SCHOOL

Schaakschool IM Mat Bobula
Gratis materiaal van Poolse IM. https://content.matbobula.com/guide
Site: https://matbobula.com
YouTube video's: https://www.youtube.com/channel/UCaZH-FOb0Pj7S123JpdG-RQ

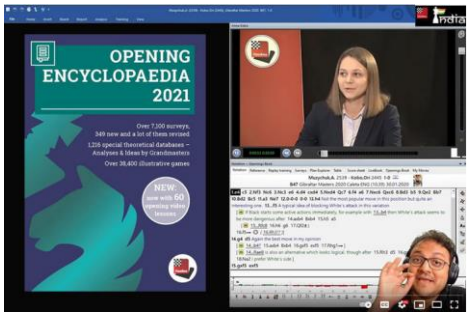

Opening Encyclopedia 2021
Verhaal en video van 27 minuten.
https://en.chessbase.com/post/sagar-shah-this-is-the-very-best-way-to-learn-chess-openings

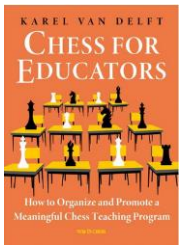

Boek Karel van Delft - Chess For Educators
www.newinchess.com/chess-for-educators is begin februari 2021 verschenen bij New In Chess.
Dit boek is een update en uitbreiding van het boek Schoolschaken.
O.a. meer wetenschap en meer special needs groepen.
Er is ook een e-book: www.newinchess.com/chess-for-educators-ebook
De uitgebreide literatuurlijst van het boek staat op http://chesstalent.com

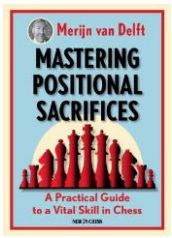

DVD IM Merijn van Delft - Practical chess strategy: The Bishop
https://en.chessbase.com/post/the-new-fritztrainer-practical-chess-strategy-the-bishop
In Engels en Duits verkrijgbaar.
Op de site staat een voorbeeldvideo.

Boek Mastering Positional Sacrifices IM Merijn van Delft
www.newinchess.com/mastering-positional-sacrifices

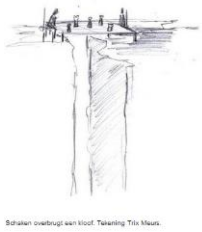

Schaaklessen Karel van Delft voor jongeren met autisme
Psycholoog en gediplomeerd schaaktrainer Karel van Delft geeft individueel schaaklessen aan jongeren met autisme. Schaken is voor veel van hen een heel geschikte denksport.
Leren schaken geeft plezier en succeservaringen, het is een uitdaging en maakt contacten met andere mensen makkelijker via een gedeelde interesse.
Schaken is een metafoor voor het leven. Onder deskundige begeleiding kunnen schaaklessen een prima methode zijn voor persoonlijke ontwikkeling. Zeker voor jeugd met ‘special needs’.
Die begeleiding is maatwerk.
Daarbij gaat het om sociale, emotionele, cognitieve en meta-cognitieve aspecten.
Denk bijvoorbeeld aan:
- Communicatie, samenwerken, toernooien bezoeken, rekening houden met elkaar (sociaal)
- Omgaan met tegenslagen, succeservaringen, zelfvertrouwen ontwikkelen (emotioneel)
- Problemen analyseren, redeneren, doelen stellen, plan maken, creatief denken (cognitief)
- Waarom doe ik dingen, hoe kan ik het anders doen (meta-cognitief)
Contact: karel@kvdc.nl Site: http://schaken-en-autisme.nl

Trainingsaanbod IM Stefan Kuipers
https://lichess.org/coach/TricksOnlyNL

Trainingsaanbod IM Nico Zwirs
nico@zwirs.net app: 06-12081142
Trainersprofiel Lichess: https://lichess.org/coach/FirstKnight

Trainingsaanbod Dries Wedda
drieswedda@hotmail.com app: 06-46565307
Profiel Cochess.com

Ebook Schaaktalent ontwikkelen
Het boek 'Schaaktalent ontwikkelen' is ook verkrijgbaar als ebook.
Het ebook is in pdf-formaat. Je kunt het lezen via e-reader, PC, tablet en smartphone.
Auteurs: IM Merijn van Delft en Karel van Delft. Voorwoord: GM Artur Joesoepov.
Preview: Preview ebook Schaaktalent ontwikkelen
Bestelwijze:
- Maak 6 euro over op NL58 RABO 0124 8474 20 t.n.v. KVDC o.v.v. ‘Ebook Schaaktalent ontwikkelen’.
- Stuur een email naar karel@kvdc.nl
Het ebook wordt als bijlage naar je email adres verzonden.

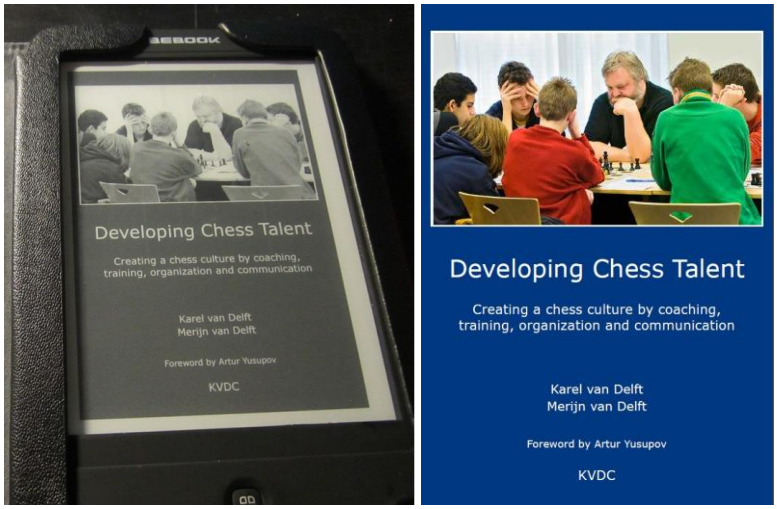

Ebook Developing Chess Talent
Het boek Developing Chess Talent is verkrijgbaar als ebook.
Het is de vertaling van ‘Schaaktalent ontwikkelen’.
Auteurs: IM Merijn van Delft en Karel van Delft. Voorwoord GM Artur Joesoepov.
Het is in pdf-formaat en je kunt het lezen via e-reader, PC, tablet en smartphone.
Zie www.chesstalent.com voor informatie en een video met toelichting van IM Merijn van Delft.
Het ebook kost 6 euro. Je kunt het via een Paypal-button op de site bestellen.
Je kunt ook 6 euro overmaken op NL58 RABO 0124 8474 20 t.n.v. KVDC o.v.v. ‘Ebook Developing Chess Talent.’ Stuur een email met emailadres naar karel@kvdc.nl en je krijgt het ebook per email.

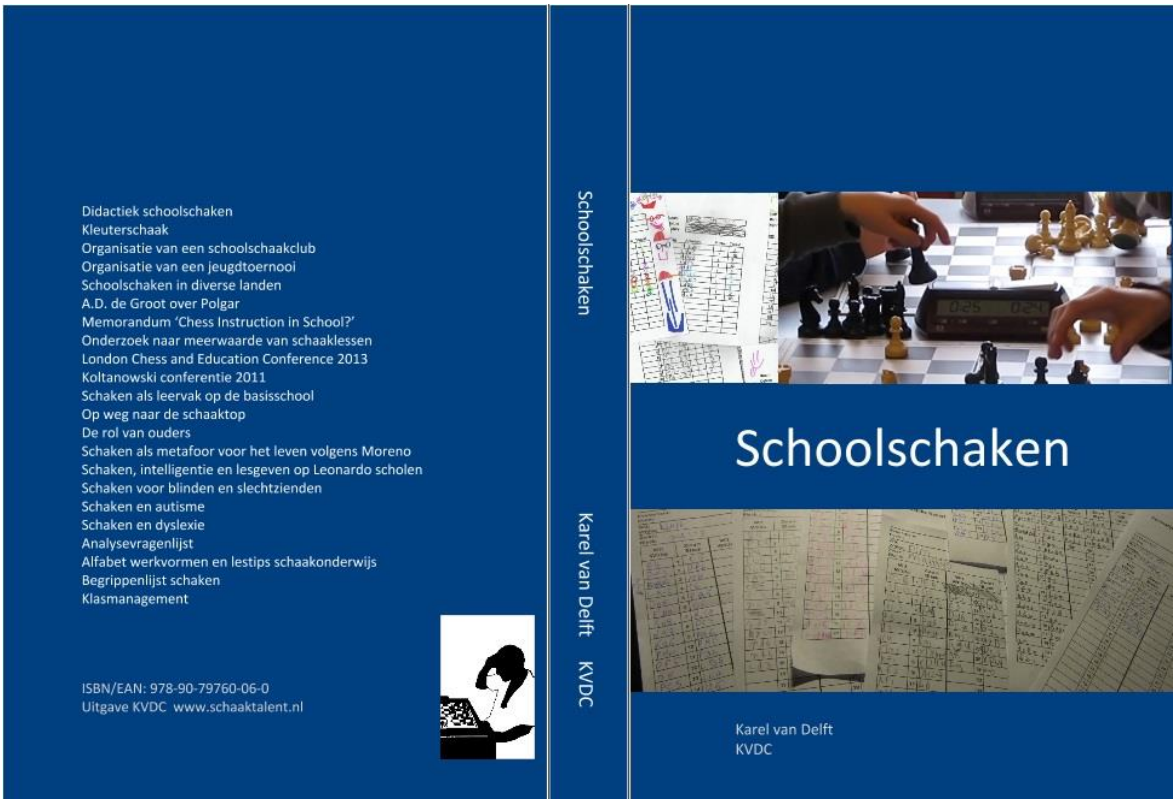

Boek Schoolschaken in print en als ebook verkrijgbaar
Het boek 'Schoolschaken' van Karel van Delft bevat informatie over schaakdidactiek, wetenschap en special needs groepen. Zie www.schaaktalent.nl/index.php/boek-schoolschaken
Het ebook is verkrijgbaar via Karel van Delft, karel@kvdc.nl (10,90 euro)
Het boek is de voorganger van Chess For Educators.

Gratis download boekje 'Ik leer schaken'
www.schaakacademieapeldoorn.nl/zelf-leren-schaken
Leerlingen van Schaakacademie Apeldoorn leren via dit boekje de beginselen van het schaken.
Via de link vind je een preview van de gedrukte versie. Een pdf versie kun je gratis downloaden.

www.schaakacademieapeldoorn.nl

Compacte online training schaakpsychologie

Karel van Delft geeft een 'Compacte online training schaakpsychologie'.
Contact: karel@kvdc.nl of 06-22226928.
De training is individueel en bedoeld voor spelers (jeugd en volwassenen), trainers, coaches, organisatoren en ouders. Het betreft maatwerk: besproken onderwerpen hebben betrekking op vragen van de trainingsdeelnemers. Onderwerpen zijn onder meer trainen, leren, zelfmanagement, creativiteit, talentontwikkeling, communicatie, waarnemen, fysieke aspecten, didactiek en een schaakcultuur opbouwen.
De training bestaat uit twee uur Zoom en/of mailen over schaakpsychologische vragen (vanuit eigen ervaringen en/of n.a.v. documentatie). Persoonlijk contact is ook mogelijk.
Deelnemers krijgen documentatie:

- Ebook 'Schaaktalent ontwikkelen'
- PowerPoint lezing 'Schaaktalent' (565 sheets)
- Analysevragenlijst
- Artikel 'Het zeventiende schaakstuk'
- Coaching video lijst

De training kost 125 euro en is zowel in het Engels als in het Nederlands mogelijk.
Karel van Delft is psycholoog en KNSB-gediplomeerd schaaktrainer.
Hij heeft diverse boeken over schaakpsychologie geschreven. Zie previews: www.schaaktalent.nl.

Kalender en sites
KNSB: www.schaakbond.nl en www.schaken.nl
KNSB: www.twitch.tv/schaakbond
KNSB YouTube: www.youtube.com/user/Schaakbond
KNSB-kalender: https://schaakkalender.nl
KNSB-jeugdkalender: www.schaakbond.nl/jeugd/jeugdwedstrijdkalender
KNSB trainersplatform https://schaakbond.nl/schakers/trainersplatform
Jeugdschaak.nl www.jeugdschaak.nl
OSBO site: www.osbo.nl
OSBO-kalender: www.osbo.nl/kalender
Bijzondere dagen en vakanties: http://feestdagen.nl
https://www.schoolvakanties-nederland.nl/schoolvakanties-2020.html

Vakantierooster 2020-2021 (De Zevensprong. Meeste data ook voor andere scholen midden-Nederland)
Voorjaarsvakantie 22 februari t/m 26 februari 2021
Paasmaandag 5 april 2021
Meivakantie (incl. Koningsdag) 26 april t/m 7 mei 2021
Hemelvaart (+ extra vrije dag) 13 en 14 mei 2021
Pinkstermaandag 24 mei 2021
Zomervakantie 19 juli t/m 27 augustus 2021

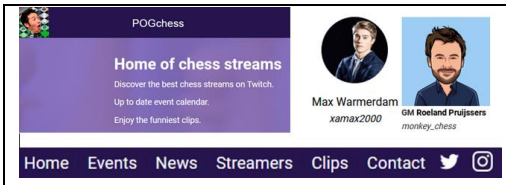

POGchess - overzicht van chess streams
https://pogchess.com
https://pogchess.com/contact: streams, nieuws, clips, events doorgeven.
https://pogchess.com/streamers: overzicht streamers.
POGchess is een initiatief van Lennart Ootes: https://lennartootes.com

Wekelijks overzicht schaakrubrieken in kranten:
https://www.schaaksite.nl/category/kranten

Stichting Schaakweek
Stichting Schaakweek is een initiatief van IM Merijn van Delft.
De site bevat onder meer een activiteitenoverzicht en een blog met foto's en kort nieuws.
www.schaakweek.nl
In vakanties is er een online school.
De Winterschool 2021 is 15 t/m 19 en 22 t/m 26 februari.

Apeldoornse schaaksites
Schaakstad Apeldoorn – MuConsult Apeldoorn www.schaakstad-apeldoorn.nl/blog
Schaakstad Apeldoorn jeugd www.schaakstad-apeldoorn.nl/jeugd
Schaakstad Apeldoorn Facebook www.facebook.com/schaakstadapeldoorn
Schaakstad Apeldoorn Twitter https://twitter.com/Schaakstad
Schaakstad Apeldoorn YouTube https://www.youtube.com/user/schaakstad/videos
Schaakstad Apeldoorn eFXO partijanalyses www.youtube.com/c/schaakstad
Schaakstad Apeldoorn Instagram https://www.instagram.com/schaakstad_apeldoorn
Schaakschool Het Bolwerk www.schaakacademieapeldoorn.nl/schaakschool-apeldoorn
Schoolschaakclub De Regenboog www.schakenregenboog.nl
Schoolschaakclub De Sjofar http://schaakclubdesjofar.nl
Schoolschaakclub De Schakel www.sv-deschakel.nl
Schoolschaakclub De Bundel www.obsdebundel.nl/ouder/schaakclub-de-pion
Schoolschaakclub De Zonnewende http://kbsdezonnewende.nl/ons-onderwijs/schaken
Apeldoornse scholencompetitie www.schoolschakenapeldoorn.nl
Apeldoornse Basisscholen Kampioenschap Schaken ABKS www.schoolschakenapeldoorn.nl
Schaken overdag Schaakstad Apeldoorn www.schaakstad-apeldoorn.nl/blog/schaken-overdag
Damesschaken www.ontmoetelkaarinapeldoorn.nl/activiteiten/detail/?id=871
Schaakweek Apeldoorn www.schaakweek.nl en https://www.twitch.tv/schaakweek
Open NK G voor speciale doelgroepen
www.schaakstad-apeldoorn.nl/blog/open-nk-schaken-voor-speciale-doelgroepen
Sporten met een beperking www.unieksporten.nl

Historie schaken in Apeldoorn – artikelen van Bert Baas
https://www.schaakstad-apeldoorn.nl/blog/clubinfo/historie-schaakstad-apeldoorn

Denksportcentrum Noord: http://denksportapeldoornnoord.nl/blog
Denksportcentrum Apeldoorn: www.denksportcentrumapeldoorn.nl

IM Stefan Kuipers
Twitch-kanaal www.twitch.tv/tricksonly
Twitch-uitzendingen www.twitch.tv/tricksonly/videos/all
YouTube-kanaal www.youtube.com/TricksOnly
Facebook-pagina www.facebook.com/TricksOnlyNL
Twitter-account https://twitter.com/TricksOnlyNL
Kroegloperstoernooien https://stickchess.com

IM Max Warmerdam
Twitch https://www.twitch.tv/xamax2000
Twitter @max_warmerdam
Instagram https://www.instagram.com/_maxwar

IM Arthur van de Oudeweetering
Twitter https://twitter.com/TUUR1
Twitter #SometimesTwoWillDo

GM Roeland Pruijssers
Twitch-kanaal https://www.twitch.tv/monkey_chess

IM Nico Zwirs
Twitch-kanaal https://www.twitch.tv/nicozwirs

Jayden Breider
JB Blundervrij https://www.youtube.com/channel/UCsWvBEZgt1odPQr1q7FDiwQ

Niels van der Mark
Twitch kanaal Schaakelaar https://www.twitch.tv/schaakelaar
www.schaakelaar.nl

Karel van Delft
Schaakacademie Apeldoorn www.schaakacademieapeldoorn.nl
Schaaktalent www.schaaktalent.nl
Chesstalent www.chesstalent.com
Schaken en autisme www.schaken-en-autisme.nl
YouTube kanaal www.youtube.com/user/karelvandelft
Artikelen Max Euwe Centrum site https://maxeuwe.nl/categorie/columns-van-karel
Facebook groep Schaakpsychologie
Schaakacademie Apeldoorn heeft een Pinterest pagina met interessante schaaksites.
https://nl.pinterest.com/karel1718/schaakacademie-apeldoorn
www.unieksporten.nl/sportaanbieder/6527/schaakacademie-apeldoorn/10103/schaken
https://www.chessmatec.com/post/karel-van-delft?lang=nl

Sportraad Apeldoorn
www.sportraad.nl
Sportraad Apeldoorn Facebook

Apps
https://www.vanforeest.com/realchess

Computerschaak
Zie links www.schaaktalent.nl databank
Leela Chess Zero: https://lczero.org
Stockfish: https://stockfishchess.org

Eindspeldatabases
Nalimov database: http://www.k4it.de/?topic=egtb&lang=en
Finalgen: https://www.chessprogramming.org/FinalGen
Syzygy: https://www.schaaksite.nl/2018/08/22/stockfish-9-en-de-7-stukken-syzygy-tablebases
Wikipedia: https://en.wikipedia.org/wiki/Endgame_tablebase

Eindspelstudies
ARVES www.arves.org
YACPDB www.yacpdb.org
IM Michael Pasman: www.chesspm.com
GM Yochanan Afek: http://afekchess.com
Harold van der Heijden www.hhdbvi.nl
www.schaaksite.nl/category/eindspel

Fotografie
https://lennartootes.com
www.instagram.com/lennartootes
www.jadoube.nl/tag/fred-lucas
Gratis schaakfoto's
https://commons.wikimedia.org/wiki/Main_Page
www.pexels.com
https://unsplash.com

Internationale organisaties, FIDE, ECU
Europese schaakfederatie ECU https://www.europechess.org
Wereldschaakbond FIDE www.fide.com

FIDE Chess in Education Commission http://edu.fide.com
FIDE newsletter: https://www.fide.com/fide/fide-newsletter
https://www.fide.com/news
Doven: https://chessdeaf.org
Blinden, slechtzienden: https://ibca-info.org
Nederland blinden, slechtzienden www.nsvg.nl
International Physically Disabled Chess Association www.ipca.online

Lichess
www.lichess.org
https://lichess.org/about
https://lichess.org/contact#help-root
https://lichess.org/forum
contact@lichess.org
https://twitter.com/lichess
https://www.twitch.tv/lichessdotorg
https://shop.spreadshirt.nl/lichessorg (winkel)

Podcast
Eric van Reem Let's talk about chess
https://letscast.fm/sites/let-s-talk-about-chess-753d92ea
Schachgeflüster: YouTube kanaal Schachgeflüster en www.schachgefluester.de

Probleemschaak
Schwalbe https://pdb.dieschwalbe.de
Probleemblad www.probleemblad.nl
Britisch Chess Problem Society http://theproblemist.org/bcps.pl
YACPDB www.yacpdb.org

Ratingcalculators
https://ratings.fide.com/calculators.phtml

Schaakprogramma's
Fred Mellender's Home Page https://sites.google.com/site/fredm

Sites met links
100 schaaksites: http://chess-links.org
Site Schaaktalent: www.schaaktalent.nl/index.php/links-naar-schaaksites

Tactiek
ChessPuzzle.net https://chesspuzzle.net

Tim Krabbé
AD magazine https://timkr.home.xs4all.nl/admag
Chess Curiosities https://timkr.home.xs4all.nl/chess/chess.html
Master Jacobson https://timkr.home.xs4all.nl/text/jacobson.htm
Site Krabbé https://timkr.home.xs4all.nl/tim.html

Toernooien
http://chess-results.com

Video
02 26 19 - 2019 Chess Educator of the Year - Elizabeth Spiegel
https://www.youtube.com/watch?v=__CPZu4ckjM&feature=emb_logo

Wetenschap
Frank Bicker: www.chess-science.com
ResearchGate: www.researchgate.net/search
Sage Journals: http://journals.sagepub.com/action/doSearch?AllField=deliberate+practice
Science Direct: www.sciencedirect.com
Narcis: www.narcis.nl
Internet Archives: https://archive.org
Chess Notes Edward Winter: www.chesshistory.com/winter
Rob VALKENEERS
http://users.skynet.be/a.okelly/GENIALITEIT%20EN%20WAANZIN%20BIJ%20SCHAKERS%20_2.6_.pdf
PNAS www.pnas.org bijvoorbeeld www.pnas.org/content/116/37/18363

Woordenlijst – glossary
Schaaktermen https://chess24.com/en/read/glossary/tabiya
Glossary of Chess https://en.wikipedia.org/wiki/Glossary_of_chess
Education reform https://www.edglossary.org/differentiation
Education terms Wikipedia https://en.wikipedia.org/wiki/Glossary_of_education_terms
Instructional strategies: http://www.beesburg.com/edtools/glossary.html

Nederlands
www.schaaksite.nl
www.schaaksite.nl/category/kranten
www.chessed.nl
www.correspondentieschaken.nl
http://lennartootes.com
www.maxeuwe.nl
www.anishgiri.nl
www.stappenmethode.nl/nl/opgave.php
www.jeugdschaak.nl
www.probleemblad.nl
www.chessity.com
www.teamblitz.nl NK snelschaken clubteams
www.chessqueens.nl
https://schaakblog.nl Michel Hoetmer
www.schakers.info
IM Herman Grooten, Schaakcentrum Sterk Spel www.sterkspel.nl
IM Willy Hendriks www.movefirstthinklater.com
Voor beginners: Ilona Woestenburg www.youtube.com/channel/UCZWy_3nFi4O_pUk2HnVWJ3g
demobord op usb-stick www.chesser.nl
www.schaakgids.nl
www.vanforeest.com
www.hansbohm.com
Hans Böhm YouTube kanaal https://www.youtube.com/c/HansBohm64/videos
ChessFellow https://chessfellow.app
Bab Wilders in Nederlands Dagblad https://www.nd.nl/auteur/bab-wilders

Engels
The World Federation for Chess Composition (WFCC) www.wfcc.ch
Bill Wall's Chess Page http://billwall.phpwebhosting.com
www.chess-poster.com
https://twitter.com/NewInChess
https://2700chess.com
GM Anish Giri YouTube Canal https://www.youtube.com/c/AnishGiriOfficial/featured
The Week In Chess https://theweekinchess.com
www.chess24.com
www.chess.com, www.chess.com/tv

www.chesshistory.com/winter/index.html Chess Notes Edward Winter: historische informatie
GameChanger https://www.youtube.com/c/GameChangerChess
www.chessbase.com
Chessbase handleiding Frans Peeters www.susendian.nl/chessbase15
Chessbase live: https://live.chessbase.com
Chessbase video's: https://videos.chessbase.com/index
Chessbase Twitch: www.twitch.tv/chessbaselive
Chessbase Twitch eerdere uitzendingen: https://www.twitch.tv/chessbaselive/videos
http://en.playchess.com
http://play.chessbase.com
https://live.followchess.com
https://chessbase.in
https://videos.chessbase.com/index
https://www.apronus.com/chess
www.chessplus.net
www.chessgames.com
www.sipkeernst.com
www.chess.co.uk
http://chesstempo.com
http://susanpolgar.blogspot.nl
www.chessvibes.com
www.chessable.com
www.chessable.com/movetrainer
http://www.chesshistory.com/winter/index.html
www.kingpinchess.net/author/jonathan
http://theweekinchess.com (pgn's van partijen downloaden)
https://www.chess-site.com
Matthew Sadler https://matthewsadler.me.uk
Matthew Sadler FaceBook: https://m.facebook.com/gmmatthew.sadler
Matthew Sadler Game Changer https://www.youtube.com/c/GameChangerChess
Four Nations Chess League https://www.4ncl.co.uk
Chessmatec: www.chessmatec.com en www.youtube.com/channel/UCMeFgY3GpvFWlSwCJkAfWqQ
Internationale correspondentieschaakbond: https://www.iccf.com
Antonio Radic (Agadmator): www.youtube.com/channel/UCL5YbN5WLFD8dLIegT5QAbA
Agadmator twitter https://twitter.com/agadmator
Kanaal ChessTalk: https://www.youtube.com/channel/UC6HDXr-sNPnWLF_Q-y3KduA
Juga Chess Artist: https://www.jugamusica.com
ChessTech www.chesstech.org
Chess Federation of Russia: https://ruchess.ru/en
US Chess Federation: https://new.uschess.org/home
www.spraggettonchess.com
www.thechessdrum.net
www.playmagnusgroup.com
PowerPlayChess Daniel King www.youtube.com/user/PowerPlayChess
Lichess www.lichess.org
Twitch.tv https://www.twitch.tv zoekterm chess
LinkedIn Chess Instructors https://www.linkedin.com/groups/2636652
Chess Lifestyle www.youtube.com/c/ChessLifestyle
ChessEdu www.chessedu.org/resources (artikelen)
Coachess https://cochess.com
The Chess Improver: https://chessimprover.com
https://en.chessbase.com/post/elizabeth-spiegel
https://learningchess.net

Armenië
http://chesstudy.com

Australië
http://chess.geniusprophecy.com

België
https://www.frbe-kbsb.be/index.php/nl/interclubs-nl/2018-2019 (interclubs agenda onderaan pagina) https://www.frbe-kbsb.be/index.php/nl
www.chessconsult.be
https://www.facebook.com/daniel.dardha.3

Denemarken
https://skoleskak.dk
https://www.facebook.com/skoleskak/videos
https://www.youtube.com/gmtalks

Duitsland
GM Artur Joesoepov http://www.jussupow.de
HSK 1830 https://hsk1830.de
https://schachbundesliga.de
https://www.facebook.com/chessemy (Deine Schachakademie met GM Ilja Zaragatski)
https://karlonline.org
https://www.deutsche-schachjugend.de
https://schachtraining.de (gratis trainingsmateriaal)
https://chess.mulder.at Chess Unlimited Kineke Mulder
GRENKE Chess Kids YouTube cursus in het Duits met GM Sebastian Siebrecht:
www.youtube.com/channel/UCwRdqoBHW7zsDdWpUkndfvw en https://faszinationschach.de
Schachecke www.schachecke.de
https://schulschachstiftung.de
https://de.chessbase.com/author/karsten-mueller

Frankrijk
https://www.chess-and-strategy.com

Hongarije
Global Chess Festival http://www.globalchessfestival.com
First Saturday www.firstsaturday.hu

Italië
http://www.scacchiascuola.it
http://www.alfierebianco.com

India
www.blackandwhiteindia.com
https://chessbase.in
https://www.youtube.com/channel/UCIsEhwBMPkRHsEgqYAPQHsA

Polen
https://matbobula.com

Rusland
https://ruchess.ru
https://ruchess.ru/en

Spanje
https://clubdeajedrezmagicdeportivosocial.es
https://clubdeajedrezmagicdeportivosocial.es/revista-ajedrez-social-y-terapeutico (magazine)

https://clubdeajedrezmagicdeportivosocial.es/descargas-revista-ast (overzicht downloads magazine)
https://psichess.com/psichess (schaken en psychologie)
FM Leontxo Garcia https://twitter.com/leontxogarcia
https://www.olimpiachessacademia.com/64-ejercicios-de-ajedrez-y-matematicas-para-las-escuelas
https://tiendachessy.com
https://olimpiachessacademia.capdexuro.com/tienda

Thailand
IWICA https://iwica.com

USA
https://grandmastermac.com

Zuid-Afrika
www.minichess.co.za
www.twitch.tv/CalvinKlaasenchess
www.thechessdrum.net/blog/2020/12/26/bouah-recounts-s-african-history-in-new-book
https://kznchessacademy.org

LinkedIn groepen
Chess players https://www.linkedin.com/groups/95180
Chess4Life https://www.linkedin.com/groups/1665137
Chess Players Guild https://www.linkedin.com/groups/1345607
Scholastic Chess https://www.linkedin.com/groups/2058048

Schaakwinkels
www.debestezet.nl/catalog
https://www.schaakengo.nl
https://www.newinchess.com
https://www.schaakbond-winkel.nl
www.digitalgametechnology.com
www.schaakboek.nl (tweedehands)
www.raindroptime.com
www.lobbes.nl/zoek/schaken/all
https://schaakkoning.nl/schaak-cadeaus
www.bol.com/nl/s/?searchtext=schaken
www.kossiesdesign.nl/schaken
https://solow.nl/winkel/schaakbord-glas-luxe-medium
www.schaakprijzen.nl
https://thinkerspublishing.com
https://shop.spreadshirt.nl/lichessorg